

Komentář k testům z 10. a 12.11.2015 (JAP102a, JAP102b)

Na začátek si dovolím zmínit něco k chybám. Na toto téma komentuji výsledky průběžných testů každoročně, pravidelně. Existují různé druhy chyb. Jsou chyby, které jsou VÍTANÉ. To jsou ty, kterým většinou lze jen těžko předcházet, ale ze kterých se poučíme. Jsou chyby HLOUPÉ, tedy takové, které se netýkají naší znalosti problematiky, ale spíše odráží náš celkový přístup k objektu studia či momentální rozpoležení. Existují také chyby ZBYTEČNÉ, takové, které nejsou způsobeny neznalostí, ale spíše nepozorností a lze jim snadno předcházet. Mně (jako pedagogovi) nejvíc vadí chyby HLOUPÉ. Prosím, abyste se snažili nedělat hloupé chyby. Příliš mi nevadí chyby ZBYTEČNÉ, ty by ale měly vadit vám a mělo by být ve vašem individuálním zájmu je nedělat.

Několik obecných i konkrétních poznámek k testům a nejčastějším chybám:

- Nedodržení zadání je zbytečná chyba (je-li zadáno přepsat větu do bezpříznakového slovosledu, pak překlad dané věty z japonštiny do češtiny znamená nedodržení zadání, a i kdyby výsledný překlad byl správný, z hlediska zadání je výsledek hodnocen jako nesplnění úkolu).
- Nezvládnutí překladu idiomatické konstrukce je hloupá chyba (podobně jako neovládání zadaného lexika).
- Japonština řeší vyjádření českého „půjdu domů“ synteticky, tj. má na to jeden konkrétní lexikální prostředek. Analytická řešení typu うちに／へいく jsou nevhodná. Srovnajme též české „jít domů“ vs. „jít do domu“.
- Konstrukce je zapotřebí ovládat tak, jak jsou předkládány. Tzv. procesní konstrukce, které jsme se v souvislosti se slovesy učili jako první, nelze zaměňovat s konstrukcemi ontologickými, které jsme se v souvislosti s existenčními slovesy učili tento týden. Konstrukce představují především ucelenou jednotu výrazů v pádových vztazích (tj. s danými pádovými partikulemi) v určitém bezpříznakovém pořadí, se slovesy určitého významového typu (např. pohyb, akce, existence atd.), to vše potom podloženo určitými sémantickými (významovými) rolemi. Ontologické konstrukce nemohou obsahovat komplement pádu を (neboť nevyjadřují akce působení subjektu na objekt). Pro vyjádření místa nevyužívají komplement pádu で (neboť nevyjadřují akce, nýbrž stavy). Široce rozšířenou chybou je chápání pádových partikulích v ustálených funkcích (např. že „české v nebo na = japonské de“ apod.). To je hloupá chyba, vyplývající z ignorování podstaty konstrukcí a pádových vztahů: Partikuli neurčujeme podle „českých“ předložek (ani podle českých pádů). Sloveso svým typem určuje, jaký pádový komplement pro jakou sémantickou roli přijme a jaký nikoliv.
- Srovnajte (a důkladně rozmyslete) rozdíl mezi českým a) „Je to student.“; b) „Je tu student.“ Přestože v češtině v obou případech figuruje stejné sloveso, jedná se o dosti odlišný typ vztahu, kterážto odlišnost se v japonštině manifestuje odlišnými konstrukcemi.
- Odlišování životnosti figury v existenčních konstrukcích (skrže slovesa ある vs. いる) je záležitostí pouze existenčních konstrukcí. Netýká se spony.

- Srovnajte (a důkladně rozmyslete) rozdíl v informační struktuře mezi českým c) „V knihovně jsou knihy.“; d) „Knihy jsou v knihovně.“ Jak se daný rozdíl vyjádří japonsky (z úvah vyřadíte slovosled, soustředte se na konstrukce).
- Uvažujme text „Ve škole jsou studenti. Účetní tam nejsou.“ Jedná se o ucelený text, můžeme tedy první větu brát v kontextu věty druhé a naopak. Výraz „tam“ z druhé věty odkazuje ke konkrétnímu místu, které je známo z kontextu (z první věty). Je-li nějaká informace známá z kontextu, není v japonštině gramatický důvod ji verbalizovat (důvod, proč je v druhé větě výraz „tam“ je ukotven v systému českého jazyka, systém japonštiny je na systému češtiny v tomto ohledu zcela nezávislý).
- Ujistěte se, že při psaní řádně rozlišujete některé znaky *kany*, např. い vs. り, ろ vs. る, あ vs. お, よ vs. よ apod.
- V této fázi studia použít 私は tam, kde v českém zadání nefiguruje slovo „já“ je hloupá chyba.

Výsledky testů:

Z přehledu byli vyřazeni studenti, kteří mají z posledních týdnů registrovány tři (a více) absence v řadě. Předpokládám, že nehodlají pokračovat směrem k ukončení kurzu v tomto semestru.

<i>učo</i>	10.11. (JAP102a)
448674	OK
449797	OK
438442	NG
395899	OK
438679	NG
448869	NG
448798	OK
448658	OK
438706	NG
448061	NG
448742	NG
448987	NG
449458	NG
448830	absence
449620	NG
427886	NG

<i>učo</i>	12.11. (JAP102b)
448674	OK
449797	OK
438442	NG
395899	OK
438679	OK
448869	NG
448798	OK
448658	OK
448061	NG
448742	NG
441803	OK
448987	OK
449458	OK
449620	OK
427886	OK
428410	OK

438718	OK		449391	OK
438993	OK		448580	NG
428410	NG		449688	NG
449391	NG		449147	OK
448580	OK		449867	OK
449688	absence		448833	OK
449147	NG		449432	OK
449867	NG		448708	OK
448833	OK		441731	OK
449432	OK		449341	absence
448708	OK		399403	absence
449341	NG		433411	OK
399403	OK		449272	OK
433411	OK		448836	NG
449272	OK		448975	absence
448836	OK		449174	OK
448975	absence		449201	NG
449174	NG		449517	absence
449201	OK		437733	OK
449517	NG		453338	OK
453338	NG		449629	NG
449629	NG		428702	OK
428702	OK		449711	absence
449711	NG		448990	OK
448990	NG		448873	NG
448873	NG		449582	OK
449582	OK		449847	OK
449847	OK		449813	OK
449813	OK		449466	NG
449466	OK		449388	NG

449388	NG		449385	NG
449385	NG		449300	OK
449300	NG		449363	absence
449363	NG		428324	NG
428324	absence		438780	NG
438780	OK		439015	OK

Veškeré případné dotazy jsem jako vždy připraven zodpovědět mailem, na (po) hodině. Využijte obzvláště hodin v příštím týdnu, kdy se mé konzultační hodiny ve standardní dobu konat nebudou.

J. Matela